

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I betænkning om vilkår for tilskud til folkeoplysning (betænkning nr. 1164), der er afgivet af Folkeoplysningsudvalget i marts 1989, er stillet forslag om en revision af reglerne om folkeoplysningsvirksomhed, som i dag findes i lov om fritidsundervisning m.v.

Betænkningens forslag omfatter alle de eksisterende folkeoplysningsaktiviteter, d.v.s. reglerne om fritidsundervisning, andre fritidsaktiviteter for børn og unge, ungdomsskolevirksomhed, folkeuniversitetsvirksomhed m.m.

Efter afgivelsen af betænkningen er der i Kulturministeriet udarbejdet lovforslag med sigte på virkeliggørelsen af Folkeoplysningsudvalgets intentioner. Man har herunder fundet det hensigtsmæssigt at udskille reglerne om ungdomsskolevirksomhed i en særlig lov, der tillige skal omfatte produktionsskoler og daghøjskoler.

Der er herefter udarbejdet to lovforslag, dels det foreliggende forslag om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler, dels et forslag om støtte til folkeoplysning, der omfatter de øvrige aktiviteter i fritidsundervisningsloven, og som fremsættes samtidig med nærværende lovforslag.

De gældende regler om produktionsskoler er fastsat i lov nr. 269 af 6. august 1985, der i § 14 bestemmer, at loven skal optages til revision i folketingsåret 1989/90.

Produktionsskoleaktiviteter kan efter de nuværende regler tillige foregå i ungdomsskolens regi, og man har derfor fundet det naturligt at medtage produktionsskolerne i samme lov som ungdomsskolen.

Daghøjskolerne har hidtil ikke været selvstændigt lovreguleret, men har været etableret med tilskud fra forskellige sider, dels efter fritidsundervisningslovens regler, dels ved kommunale beskæftigelsesmidler. Der er desuden ydet direkte statstilskud fra eksisterende bevillinger til forsøgs- og udviklingsarbejde.

I Folkeoplysningsudvalgets betænkning er henvist til, at der er et påtrængende behov for et regelsæt for daghøjskolerne, og udvalget har derfor stillet forslag om fastsættelse af lovregler for etablering og drift af daghøjskoler.

Da daghøjskolerne fortrinsvis sigter mod personer i en arbejdsløshedssituation, har man fundet det naturligt at medtage dem i samme lov som produktionsskolerne.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Ungdomsskolen skal som hidtil finansieres af kommunerne, og der påregnes ikke økonomiske konsekvenser for disse som følge af forslaget, bortset fra en mindre besparelse som følge af forslaget om at sidestille ungdomsskolens klubvirksomhed med klubvirksomhed, der modtager støtte til folkeoplysning (§ 3, stk. 4). Dette indebærer opkrævning af betaling for deltagelse. Besparelsen herved for kommunerne anslås til 4 mill. kr.

For statens vedkommende påregnes der som hidtil søgt bevillinger på de årlige finanslove til forsøgs- og udviklingsarbejde, leder- og læreruddannelse m.m. Bevillingerne hertil har hidtil været på ca. 2,5 mill. kr. årligt.

Produktionsskolerne og daghøjskolerne forudsættes indtil videre fortsat i et vist omfang at skulle modtage direkte statstilskud.

Lovforslaget forventes at medføre administrative besparelser i Kulturministeriet, Direktoratet for Folkeoplysning, Frie Grundskoler m.v. svarende til 2 årsværk. Denne besparelse er i forbindelse med regeringens plan for afbureaukratisering indregnet i direktoratets budgetramme under finanslovens § 21.01.03. i forbindelse med forslag til finanslov for finansåret 1990 m.fl.

De samlede økonomiske konsekvenser på helårsbasis kan opstilles således:
Statstilskud til kommuner
LB 456 1988 § 10 ÷ 4,0 mill. kr.

Ad kapitel 1. Ungdomsskolen

De nuværende regler om ungdomsskolen, der findes i fritidsundervisningslovens kapitel I, fastlægger kommunernes forpligtelse til at fremsætte tilbud og etablere forskellige former for ungdomsskolevirksomhed til kommunens unge mellem 14 og 18 år.